

www.competencemap.bg

Европейски съюз

Оперативна програма
"Развитие на човешките ресурси" 2007-2013

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

www.bia-bg.com

Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“. Проектът се осъществява от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд и Р България, по договор № BG051PO001-2.1.06. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Агенцията по заетостта.

ПРЕГЛЕД НА ПЕЧАТА - 11.08.2011 г.

Изготвил: Пресцентър на БСК, тел. 02 932 09 28, e-mail: pr@bia-bg.com

ПАЗАР НА ТРУДА; ДОХОДИ; ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ

Заглавие: **Социалните работници се бунтуват срещу ниските си заплати**

Дата: 10.08.2011 20:08

Медия: [Дневник](#)

- 25% увеличение е искането

Работещите в дирекциите за социално подпомагане настояват за увеличение на заплатите с 25%, съобщи Ефтим Боюклиев, председател на Синдиката на административните служители към КТ "Подкрепа".

Той е изпратил писмо с исканията им до директора на Агенцията за социално подпомагане Ивайло Иванов и министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов. По думите на Боюклиев синдикатите са готови да организират протести. От ведомствата днес не коментираха исканията.

Възнаграждението, което масово получават социалните работници, е между 420 лв. и 500 лв. и през годините те винаги са били сред най-зле платените държавни служители. "За сравнение - един метач в частна фирма в София взима 580 лв., а това са хора с две висши образования", коментира Боюклиев.

Другата претенция на социалните работници е за заплащане 100% на разходите за командировки и транспорт, свързани с изпълнението на работата. Сега самите те поемат част от тези разходи. Синдикатите ще настояват работниците на терен (тези, които обикалят по домовете) да имат допълнително диференцирано възнаграждение до 50 лева на месец.

Миналия месец от доклада за състоянието на администрацията през 2010 г., приет от правителството, стана известно, че чиновниците в министерството на Тотю Младенов са сред отличниците по увеличение на заплатите и получаваните бонуси.

През миналата година средното възнаграждение във ведомството е било 1071.61 лв., като драстичното увеличение спрямо 2009 г. беше обяснено с включването на бонусите за служителите, работещи с еврофондовете. Най-големи средни възнаграждения получават в Министерския съвет (1655 лв.), в агенция "Одит на средствата от ЕС" (1360 лв.) и в Изпълнителната агенция по горите (1223 лв.).

Административната реформа в България се фокусира главно върху съкращаване на щатове и няма да подобри в достатъчна степен нито работата на чиновниците, нито бизнес средата. Такава пък е оценката на Европейската комисията за Националната програма за реформи, изготвена от България, и Конвергентната програма за 2011 - 2014 г., оповестена наскоро.

Заглавие: **Голяма заплата в малкия град - възможно ли е това?**

Дата: 10.08.2011 14:40

Медия: [Economynews.bg](#)

Мария Йолова

Всичко е хубаво в малкия град, ако имаш работа и добри доходи. Мездра се намира в Северозападна България, която официално оглави класацията на Eurostat за най-беден район в ЕС. Как се справят хората тук, къде работят? Според сайта на общината работещите фирми в града са повече от десет между тях Леденика ММ И АД, Нютекс АД, Хемус-М АД, немският завод Sumitomo Electric Bordnetze - Bulgaria" ЕООД и други.

Компании с проблеми

Диляна Фезлийска е на 43 години, работила е 10 години в Нютекс АД, производител на спално бельо, но напуска работа преди два месеца, тъй като през последните 3 години финансовите проблеми на фирмата се задълбочават, казва тя за Economynews.bg: "Осигурявана съм на минимална работна заплата. От 2 години заплатите се бавят, работниците получават по 30-40 лева на седмица. Често предприятието остава без ток, вода или газ, което принуждава работниците да излизат в неплатен отпуск почти всеки месец от началото на 2011 година. От над 700 служители сега са останали не повече от 70. Лошите хигиенни условия са стряскащи. В последните няколко месеца

сложиха големи съдове в двора на завода, където се събираше дъждовна вода, с която да се мият ръцете. Само за тази година Инспекцията по труда е наложила глоби за забавено изплащане на заплати, което не промени ситуацията", казва Диляна, която още не си е намерила нова работа. Изборът не е голям, работодателите в малките градове "си приличат болезнено", твърди тя.

В пивоварна "Леденика" ситуацията е сходна. Заводът работи с намален брой служителите. През 2010 година според синдикатите работниците масово напускат или са съкратени. Забавянето на възнагражденията е системно. Около пивоварната имаше сериозни скандали, свързани с лиценза ѝ, който беше отнет, после възстановен. Миналата година работниците излязоха на протест заради неизплатени заплати, но без резултат. "Никой не ви задържа насила", гласи отговорът на ръководството.

В покрайнините на града се намира немският завод Sumitomo Electric Bordnetze България, който произвежда кабелни комплекти за различни автомобилни платформи за Фолксваген, Ауди, Шкода и други. Тук средната работна заплата според работещи е 300-350 лв. , плюс 50 лв. на месец за храна, която може да купи в различни вериги, с който заводът има договор. Работи се в огромни халета, на крак по 8 часа на ден.

Мобилност и инвестиции

Ниските заплати и безработицата продължават да са основните икономически проблеми на всеки малък град в България. Като Мездра са десетки такива места. Според последното преброяване тук живеят 10 988 души, по данни на Бюрото по труда през юли регистрираните безработни са 1893 души, с 68 души по-малко в сравнение със същия месец на 2010 година. Средна работна заплата за юни в Северозападния район е 563 лева, във Враца – 724 лв. Има ли вариант малките градове да излязат от омагьосания кръг на ниското заплащане и безработицата?

Според Надя Василева, управляващ директор на Менпауър България в малкия град изниква проблемът за дисбаланса на пазара на труда, в нюанса – образование / работни места. Много често тук образованието не отговаря на структурата на пазара на труда - на фабриката или другите производствени мощности на територията на града или общината. И отново на лице е проблемът, че бизнесът и хората не владеят мобилността както в търсенето на работа, така и в предлагането ѝ. До Мездра например най-близкият град /само на 14 км/ е Враца, където според данни на НСИ средната заплата е 724 лв., в Монтана над 500 лв. Подобни аналогии, а и алтернативи за работа могат да се открият почти във всяка част на страната.

Освен това в малките градчета липсват достатъчно инвеститори, които да направят пазара на труда по-конкурентен. Градовете предлагат различни условия за правене на бизнес. Въпреки че голяма част от облагането и регулирането се определят на национално ниво, на местно ниво различията са факт, според изследването на ИПИ "Местни условия за правене на бизнес" 2011.

За периода 2007-2009 г. от 28-те изследвани области с най-голям ръст на чуждестранните преки инвестиции са Сливен, Смолян, Габрово, Ямбол, Добрич, Монтана, Пазарджик, Русе ръст повече от 2 пъти. Със спад в инвестициите са Силистра, Видин, Хасково, Стара Загора, Шумен, Велико Търново и Кърджали 5 от тях са след 20-то място в общата класация.

Според ИПИ съществува тясна връзка между добрите условия за бизнес и привличане на нови инвестиции. По-добрите условия в областния град водят до нарастване на инвестициите в цялата област и в отделните неини по-малки градове. А качеството на местното самоуправление е възлово - то трябва да бъде сериозно децентрализирано и да има реална конкуренция между местните власти.

Данните от последните години сочат, че наистина общините провеждат активна данъчна политика и в много случаи тя води до по-ниски местни данъци. Повечето данъчна свобода и наличието на дефицити в местните бюджети налага обаче дебатът за фискални правила на местно ниво. Икономическата активност в дадена община също не е зададена величина, тя се влияе и предопределя от местното управление. Общините, които създават подходящите условия за правене на бизнес, провокират и икономическата активност в региона, се казва още в проучването на ИПИ..

Заглавие: **Второто полугодие - национален семестър**

Дата: 10.08.2011 18:01

Медия: **Дума**

Георги ПИРИНСКИ

През първото полугодие на тази година в Европейския съюз за първи път бе проведен т.нар. Европейски семестър. За първи път страните-членки представиха на Европейската комисия националните си програми за реформи и за бюджетната си политика до 2015 г. На свой ред комисията изготви свои оценки и препоръки по всяка от тях, които на 1 юли бяха утвърдени от Европейския съвет на равнище президенти и премиери. През септември се очаква Европейският парламент да доуточни какви ще бъдат санкциите при неизпълнение на препоръките, но отсега е

ясно, че се въвежда принципно нов режим, при който националните компетентности по отношение на бюджет и икономическа политика се поставят в нова степен на много по-голяма зависимост от решенията на европейските институции, преди всичко на комисията - протича, ни повече, ни по-малко, "тиха революция".

Сега идва второто полугодие - в него страните-членки ще трябва да покажат доколко отразяват направените към всяка от тях препоръки в своите бюджети за 2012-а и следващите две години, както и в мерките и реформите, които възнамеряват да осъществят. Така че периодът до края на годината ще бъде един вид "Национален семестър" или "изпитна сесия", на която правителството ще се явява вече не пред европейските органи, а пред българския парламент, пред социалните партньори и цялото общество със своя проект на Закон за държавния бюджет за 2012 г., със законодателната си програма за предстоящата парламентарна сесия и с практическите си действия със заявената цел за европейско развитие на страната.

От горното трябва да е ясно, че и съдържанието на правителствените предложения, и равнището на обсъждане в Народното събрание и в обществото този път са на качествено по-високо равнище на сложност и затова изискват възможно най-отговорно отношение и от правителството, и от опозицията, и от всички участващи в публичите обсъждания. При това сме длъжни да си дадем сметка, че тазгодишната "сесия" включва не един, а поне три "изпита" с особено повишена сложност - наред с посочения "фискално-икономически" предмет, тя включва поне още два - изборите през октомври-ноември и освен това - поредната среща с миналото, свързана с кръгли годишнини на личности, оставили траен отпечатък върху новата история на България от последните десетилетия.

Първият комплекс въпроси -

за бюджета, реформите и икономическите мерки

безспорно изисква възможно най-сериозно разглеждане не само за това дали са отразени дадени европейски препоръки, но и от гледна точка на проблеми и въпроси от ключово значение, но подминати или мимоходом споменати в тези препоръки - като например правителствената политика по приватизацията, по развитие на селското и горското стопанство и селските райони, по доходите - заплати и пенсии.

Този кръг въпроси ще бъде поставен на обсъждане в самото начало на предстоящата сесия на Народното събрание - на първо място с гласуването на предложенията за промени в конституцията още в първия пленарен ден - след пародията на обсъждане в края на предпоследния ден на отминалата сесия, като обществото така и не разбра за какво всъщност става дума. Дни по-късно същият кръг въпроси попадат в центъра на парламентарното и общественото внимание, доколкото правителството обяви, че ще внесе в парламента своя проектобюджет предсрочно, още през м. септември.

Правителството влиза в тези обсъждания със самочувствието на "отличник", носител на спасителна за страната политика, избягваща "гръцкия сценарий"; от позицията на наставник, даващ пример и уроци не само на европейските партньори, но и на задокеанския; самомнение, подхранвано от данните за бюджетния баланс и държавния дълг; от оценки на рейтингови агенции. В тази връзка особена е отговорността на левицата, основно на БСП - да намери верния тон, с който да покаже (в т.ч. и чрез, но не само, европейските оценки и препоръки) както истината за силните страни на бюджетно-финансовото състояние на страната, така и точните параметри на осезаемо задълбочаващата се икономическа и социална криза в резултат на същата тази ултрадясна политика на правителството. Но и това не е достатъчно - наложително е едновременно да открием най-острите проблеми и реални решения по тях, които да станат център на парламентарните и предизборните ни позиции и послания.

Що се отнася до

бюджетния дефицит и държавния дълг

трябва да е пределно ясно, че заслугата за подчертано ниските им стойности е не на сегашното правителство, а на еднозначното разбиране и политика на партии и правителства от последните над десет години, както и на БНБ, за поддържане на строга фискална дисциплина и на режим на паричен съвет, съпроводени с последователна стратегия за намаляване на правителствения дълг и акумулиране на фискален резерв на страната. Да, правителството на ГЕРБ пое отговорността на управлението в момент, когато последиците от глобалната криза с най-голяма сила се стовариха върху българската икономика и финанси, когато сригът на данъчните приходи съвпадна с нови значителни бюджетни разходи за социални плащания на държавата. Но с произволните си съкращения и с опитите си да заблуди Европейската комисия относно данните за дефицита за 2009 г. и бюджета за 2010-а правителството предизвика въвеждането срещу България на процедура за прекомерен дефицит и не просто на проверка, а един вид първи по рода си одит на Евростат за достоверността на фискалната отчетност на страната. "Грешка", която и министър-председателят бе принуден да признае точно преди една година, в края на първата година от управлението (си), но която днес управляващите предпочитат въобще да не си спомнят.

Не по-отговорно е поведението на правителството и по отношение на близкото бъдеще - то залага сценарий на растеж на икономиката с темпове, които превишават прогнозите на Европейската комисия относно очаквания темп и за текущата година, и за следващата. Правителствените прогнози за продължаващ изпреварващ ръст на износа, както и за възстановяване на вътрешното потребление, остават по-скоро благи пожелания, които се очертават

като все по-нереалистични в светлината на последните развития на стопанската конюнктура и в Европа, и по света. Затова и препоръка номер 1 на Европейския съвет е правителството да конкретизира мерките, които осигуряват изпълнението на бюджетната стратегия за 2012-2014 г., да заложи нарастване на разходите, не по-голямо от потенциалния темп на растеж на икономиката, като при това увеличава дела на онези бюджетни разходи, които засилват икономическия растеж. Именно тези въпроси за конкретните мерки и качеството на публичните разходи следва да станат център на предстоящите обсъждания - вместо самохвалните декларации за "нашите успехи" за сметка на отговорното отношение към горещите проблеми на икономиката и живота на обществото.

Всъщност в края на юли Коалиция за България предизвика в Народното събрание едно предварително "препитване" на министър-председателя и правителството по европейската рецензия на програмните му разработки. Развоят на дискусиата обаче само още веднъж потвърди, че вместо сериозно обсъждане на реалните въпроси премиерът остана верен на изпитания си и така подкупващ

"небрежно-елегантен" стил на подминаване

и подменяне на темата, предизвикващ междувпрочем също така трогателната възхита на немалка част от (уж?) наблюдаващата публика.

Заслужава обаче особено да се отбележи онзи момент от хода на разискванията, когато премиерът, наред с шегите и закачките, си позволи без капка срам да отрече отразеното черно на бяло в документите на Европейската комисия - че по пакта "Евро плюс" правителството е поело задължение да замрази индексирани пенсията и повишаването на заплатите на работещите до 2013 г.! Министър-председателят гневно репликира лидера на левицата с думите "лъжи, абсолютни лъжи!", когато той се позова на посочения запис! Кой и кога упълномощи премиера да поеме такова задължение?! И как тъй този далеч не маловажен епизод от дебатите на 22 юли в парламента така тотално убягна от будния поглед на журналистическата колегия и медийната общност?

Та затова задачата пред левицата е с повишена сложност - дълбочината на проблемите рискува още веднъж да бъде скрита и подмината с помощта на добре звучащи, но крайно повърхностни и подвеждащи твърдения и предначертания на управляващите. Поради което е нужно точно да бъдат открити и фокусирани най-парливите кризисни проблеми, при това конкретизирани в светлината на онези социални групи, които те най-пряко поразяват. В "тази посока" могат да се посочат три такива групи:

- преди всичко - безработните и неквалифицираните. Тук констатациите са еднозначни - за първото тримесечие безработицата е сред най-високите в ЕС и достига 11,2%; положението при младежите е драматично - по европейските констатации България е с най-висок процент (19,4%) млади хора от 15 до 24 години, които нито работят, нито учат; основни проблеми са плачевното състояние на активните мерки на пазара на труда - в такива са привлечени едва 12% от търсещите работа!; в по-широк план проблемът опира до срива в средното образование и до практическата липса на система за професионална квалификация. Европейската комисия отчита, че над 40% от учащите имат проблеми с писането и четенето! Проблематика, по която БСП следва да е абсолютно безкомпромисна в критиката си и пределно ясна с алтернативните си предложения;

- не по-малко изискващи пълен приоритет - бедните и отхвърлените от обществото. В европейските рецензии се сочи наистина недостижимо първо място на България - цели 42% от населението изпитват "остри материални лишения", при средно 8% за целия съюз! Става дума не само за мизерстващите без работа, които се нуждаят не само от ефективна система за социални грижи, но и от политика за включването им в подходящи форми на заетост и в обучение за активен живот. Необходимо е приоритетно да се постави и въпросът за т.нар. работещи бедни, за недеklarирани заети в разрастващата се сива икономика, подложени на понякога невероятна експлоатация, въобще за защитата на правата на труда за справедливо заплащане, осигуровки и отпих - все конституционно закрепени права, които си остават на книга, не защото са несъстоятелни, а защото десният унес, в който пребивава обществото, ги обрича на подигравка и забравя;

- но нека не подминаваме още една категория граждани - добросъвестните бизнесмени - и едрите, и средните, както и дребните и развиващите едноличен или семеен бизнес. И тук Европейската комисия е пределно конкретна - административните услуги, на които има право да разчита всяка спазваща правилата фирма, са под всякаква критика - ниската им ефективност представлява сериозно препятствие за икономическия растеж; досегашната административна реформа не е решила проблема за ниското качество на дейност на административния персонал по ключови функции; особен проблем остават обществените поръчки, където констатациите са, че две трети от поръчките са със сериозни нарушения по отношение на конфликт на интереси и т.н. Става дума за тежки злоупотреби с обществени средства в полза на престъпни частни интереси - при намален капацитет за контрол и санкциониране в резултат на извършените съкращения и икономии в отговорните държавни органи.

Задачата ни ще е от възможно най-сложните, при това не само поради естеството на въпросите от "конспекта" по финансово-икономическия изпит. Нека не пропуснем, че Националният семестър включва още и другите два посочени в началото изпита, които тук само могат да бъдат маркирани, но които изискват не по-малко сериозна подготовка и възможно най-отговорен подход.

Вторият "изпит" - това са предстоящите избори

в условията на едно общество, в голяма степен отблъснато от послания и персонажи без реално покритие, обхванато от безразличие и неверие, че изборите носят някаква реална промяна. Същевременно е ясно, че тези избори ще определят развитието на страната за години напред.

Удивително обаче остава повсеместното третиране на изборите като игра! Еди-кой си "ще играе ли" или напротив; с кого/кои "ще играем/няма да играем" и т.н., като, разбира се, на предно място излизат аналозите с футбола от гледна точка на тимове, резервни скамейки, водещи "играчи" и т.н. Все изрази, силно доминиращи в изявленията на лидери и фигури от всички "гарнитурни" без изключение. След което очакваме може би гражданството ангажирано да проследи предизборните дебати и мотивирано да се яви пред изборните урни още в ранните часове на 23 октомври?

Подобна фриволност има само един резултат - възпроизвеждане на статуквото в още по-плачевен вид. Но дали ще успеем да пробием до масовото съзнание с истините за предстоящия Избор, зависи преди всичко от нас.

Третият изпит е във връзка с връщането към миналото

което също неизбежно ни предстои още в първите дни на новия семестър, през септември - началото на октомври, във връзка с кръгли годишнини на три личности с оставащо трайно присъствие в новата история на страната:

- Тодор Живков - с предстоящата 100-годишнина от рождението му. Приживе претърпял трансформацията от близкото до народа "бай Тошо" до полушеговитото носталгично/патерналистично "Тато". Която само замъглява обективната оценка за реалното му място на ръководител на страната през три и половина десетилетия на коренна модернизация, но в условията на авторитарен еднопартиен диктат;

- Андрей Луканов - по повод 15 години от подлия му разстрел в гръб на прага на собствения му дом в присъствието на съпругата и дъщеря му, след което по думите на знаещите наблюдатели "България не е същата". И в светлината на продължаващото десетилетие и половина след това ежедневно най-безпардонно и разюздано охулване и морално убийство, на което е подложен, при това най-настъргено от хор от нищожества, обявени за едва ли не най-проникновени владетели на "тайните на прехода";

- Стефан Продев - във връзка с 10 години от кончината му. Създателят на ДУМА - вестникът, надвил по време на първите демократични избори през 1990 г. най-мощната медия - посинялата тогава национална телевизия. Публицистът, получил категоричното признание - не само за професионализъм, но и за висок човешки морал, с безапелационния му избор в началото на същата преломна година за първи председател на новосформирания Съюз на журналистите, включил водещите представители на целия спектър изникнали тогава издания.

Поради които три теста предстоящият есенен Национален семестър ще бъде от най-върховните изпитания не само за управляващите и опозицията, но и за обществото и всеки отделен гражданин. От всеки от нас зависи - накъде ще продължим.

В някои предприятия и сектори на икономиката експлоатацията на човешки труд все още не се поддава на европейски правила и норми

Снимка БГНЕС

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ, ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Заглавие: **Бизнесът иска медици да се обучават с европари**

Дата: 10.08.2011 20:00

Медия: **Сегга**

Държавата да обърне по-сериозно внимание на проблема с изтичащите в чужбина медицински кадри и да вземе спешни мерки, настоява Българската стопанска камара. Като част от тях организацията предлага пари от програми, включително и от ОП "Развитие на човешките ресурси" на ЕС, да се пренасочат за обучение на специализиращи лекари, парамедици за спешната помощ, медицински сестри, санитарни, управители на лечебни заведения. Нужна е и дългосрочна национална програма за осигуряване на медицински кадри, пише в предложенията на БСК към кабинета за здравни реформи.

Заради огромния брой неосигурени - близо 2 млн. души, БСК предлага хората без вноски да бъдат обслужвани в лечебните заведения след здравноосигурените, освен ако не са спешни. Трябва да се промени режимът на възстановяването на здравноосигурителни права. В момента права губи всеки, който няма вноски за последните 3 г. Според БСК обаче трябва да се има предвид колко време се е осигурявал човекът преди това, с колко големи вноски и дали е ползвал медицинска помощ, поета от здравната каса. Камарата предлага и създаване на постоянно

действащ регистър на подлежащите на здравно осигуряване лица, както и периодични анализи за броя, възрастовата структура и регионалното разположение на тези, които не се осигуряват.

Държавата, която осигурява за здраве 4 милиона души, освен че трябва редовно да внася техните пари, трябва и да плаща по-адекватни суми, които да бъдат най-малко равни на средните, които се плащат от бизнеса, смятат от камарата. Сега държавата прави далеч по-малки вноски, а хората, които осигурява - деца, пенсионери и социално слаби, формират около 60 на сто от разходите на НЗОК, аргументират се от БСК.

Заглавие: **Държавата щедро раздава невъзможни отпуски**

Дата: 11.08.2011 07:21

Медия: **Днес**

У нас изключенията са повече от правилото

Лято е и в България масово се чистят отпуски. Това става по график и задължително. Въпреки усилията все още хиляди граждани имат да вземат по месец и отгоре платена почивка, залежала от предишни години, пише вестник "Труд". Скоро няма шанс да се отървем от наследените почивки - поне докато държавата не преразгледа политиката си да раздава щедро почивни дни под път и над път.

Преди няколко дни излезе годишното изследване за работното време в Европейския съюз, изготвено от Европейската фондация за подобряване на условията на живот и работа. Според документа през 2010 г. средното работно време в България се е увеличило с около половин час и обикновеният българин вече се труди в продължение на 40 часа и 30 минути седмично. Освен че е трудолюбив, българинът почива малко, твърдят експертите. Изследването поставя България в златната среда по гарантиран отпуск - 20 дни годишно, които не би трябвало да се изчистват трудно.

Защо обаче все още хиляди дни отпуск стоят неизползвани, а държавните ведомства и частните фирми блокират огромни средства във фонд "Работна заплата" за евентуалното им изплащане?

Защо хиляди хора ще изгубят дни от отпуска си за 2010 г., които трябва да бъдат изчистени първи?

Защото изключенията у нас са повече от правилото. С различни нормативни актове и без ясни мотиви държавата е дала на множество българи право на доста по-голяма почивка от минималните 20 дни, заложи в Кодекса на труда. А европейските изследвания няма как да уловят това.

Всичко започва с Наредбата за работното време, почивките и отпуските, приета през далечната 1986 г. По онова време картите за море бяха за по три седмици и всяко предприятие пращаше хората си под строй да събират тен на ведомствена станция.

Според този документ учителите и университетските преподаватели имат право на 48 работни дни платен отпуск, актьорите в театрите, оперните певци и циркаджиите - 36 дни. Отпускът на среднестатистическия полицаи или военен минава 40 дни. Като прибавим към тези дни официалните празници - 14 дни, заедно със съботите и неделите, някои съсловия са в платен отпуск почти три месеца годишно.

В много университети има преподаватели с по 500 дни натрупан отпуск. Реално те могат да почиват всяка година от 15 юли до края на август - около 30 дни. А имат право на 48. След 20 г. стаж изникват едни 360 дни, които няма как да бъдат изчистени. Ами лекторите на договор в два вуза, които имат право на два пъти по 48 дни?

Повечето от служителите с голям отпуск са на държавна издръжка, сиреч всички ние, данъкоплатците, им плащаме почивните дни.

В същото време държавата се чуди откъде да намали разходите си и недоумява защо не ѝ достига административен капацитет.

В Щатите например дори няма въведена минимална платена отпуска със закон - т. е. американците имат нула полагаеми дни отпуск и трябва да се договорят с работодателя. А у нас изпълнителната власт обича щедро да раздава на хранениците си допълнителна почивка, която след това няма как да се използва. Докога?

Заглавие: **Държавата щедро раздава невъзможни отпуски**

Дата: 10.08.2011 19:17

Медия: **Труд**

Лято е и в България масово се чистят отпуски. Това става по график и задължително. Въпреки усилията все още хиляди граждани имат да вземат по месец и отгоре платена почивка, залежала от предишни години. Скоро няма шанс да се отървем от наследените почивки - поне докато държавата не преразгледа политиката си да раздава щедро почивни дни под път и над път.

Преди няколко дни излезе годишното изследване за работното време в Европейския съюз, изготвено от Европейската фондация за подобряване на условията на живот и работа. Според документа през 2010 г. средното работно време в България се е увеличило с около половин час и обикновеният българин вече се труди в продължение на 40 часа и 30 минути седмично. Освен че е трудолюбив, българинът почива малко, твърдят експертите. Изследването поставя България в златната среда по гарантиран отпуск - 20 дни годишно, които не би трябвало да се изчистват трудно.

Защо обаче все още хиляди дни отпуск стоят неизползвани, а държавните ведомства и частните фирми блокират огромни средства във фонд "Работна заплата" за евентуалното им изплащане?

Защо хиляди хора ще изгубят дни от отпуска си за 2010 г., които трябва да бъдат изчистени първи?

Защото изключенията у нас са повече от правилото. С различни нормативни актове и без ясни мотиви държавата е дала на множество българи право на доста по-голяма почивка от минималните 20 дни, заложи в Кодекса на труда. А европейските изследвания няма как да уловят това.

Всичко започва с Наредбата за работното време, почивките и отпуските, приета през далечната 1986 г. По онова време картите за море бяха за по три седмици и всяко предприятие прашаше хората си под строй да събират тен на ведомствена станция.

Според този документ учителите и университетските преподаватели имат право на 48 работни дни платен отпуск, актьорите в театрите, оперните певци и циркаджиите - 36 дни. Отпускът на среднестатистическия полицаи или военен минава 40 дни. Като прибавим към тези дни официалните празници - 14 дни, заедно със съботите и неделите, някои съсловия са в платен отпуск почти три месеца годишно.

В много университети има преподаватели с по 500 дни натрупан отпуск. Реално те могат да почиват всяка година от 15 юли до края на август - около 30 дни. А имат право на 48. След 20 г. стаж изникват едни 360 дни, които няма как да бъдат изчистени. Ами лекторите на договор в два вуза, които имат право на два пъти по 48 дни?

Повечето от служителите с голям отпуск са на държавна издръжка, сиреч всички ние, данъкоплатците, им плащаме почивните дни.

В същото време държавата се чуди откъде да намали разходите си и недоумява защо не ѝ достига административен капацитет.

В Щатите например дори няма въведена минимална платена отпуска със закон - т. е. американците имат нула полагаеми дни отпуск и трябва да се договорят с работодателя. А у нас изпълнителната власт обича щедро да раздава на хранениците си допълнителна почивка, която след това няма как да се използва. Докога?

Иван ДИМОВ

Максимум 40 дни отмарят военните

Максимум 40 работни дни в годината може да почива военният, ако има поне 10 г. служба зад гърба си, разбира се. Според Закона за отбраната и въоръжените сили службата на униформения стартира с полагащ се отпуск от 30 работни дни.

Толкова се дават и на редника, и на лейтенанта, когато за първи път прекрачат портала. За всяка прослужена година в строя обаче униформеният прибавя допълнително по още един ден. Според военния закон този бонус не може да е повече от 10 дни независимо от прослуженото време. Старият вариант на документа позволяваше добавката към базовия отпуск да е максимум 20 дни, но сегашното правителство я оряза, когато направи основен ремонт на закона.

На военния е забранено да отлага и прехвърля отпуска си за следващата година. Това се позволява по изключение, и то в 5 конкретни случая. Първият е, когато е бил болен или поради бременност и раждане за жените. Друга причина е, ако е бил задържан от органите на съдебната власт. Уважителна причина е и ако военният е бил на курс за обучение. Четвъртият случай е "поради неотложна служебна необходимост, за която се иска писмено съгласие от самия военнослужещ". Петият мотив може да е лична причина, за която пък писмено съгласие трябва да даде командирът. В крайна сметка, ако в текущата година униформеният не може да ползва отпуска си, началникът е длъжен да му осигури време да го вземе през следващата. Няма норматив колко натрупан отпуск може да се изплати на военнослужещия при уволнение от армията, но практиката през последно време е до 3 г. Военните трупат и много компенсации заради денонощните си дежурства, които също не могат да бъдат взети.

Чиновниците - с повече привилегии от премиера и министрите

Държавните служители традиционно се радват на по-голям платен отпуск от своите началници - премиера и министрите.

Години наред те имаха право на до 45 дни отпуск без празниците - 20 дни по Кодекса на труда, 12 дни за ненормирано работно време (въпреки че точно в 17 ч повечето държавни ведомства се евакуират от сградите си с бързина, на която биха завидели дори японците) и до 15 дни за длъжност.

ГЕРБ премахна последната добавка през юли 2010 г., но това не помогна кой знае колко. Сега на всеки чиновник в държавата се падат средно 20 дни невзет отпуск от предишни години, а общо администрацията има натрупани 2

166 699 дни. Едва ли скоро тези стари отпуски ще бъдат изчистени с графици - иначе държавата трябва да спре работа.

Продължава практиката повечето чиновници в централната администрация да получават добавки за ненормирана работа, въпреки че това не е вярно.

Премиерът и министрите, които почиват на смени през август, за да поддържат кворум в София за непредвидени ситуации, имат право само на 30 дни отпуск.

Единствено дипломат №1 Николай Младенов може да си вземе 32 дни, защото се жени след броени дни и като всеки младоженец му се полагат допълнително два дни.

Премиерът подписва молбите за отпуск на министрите, а той самият излиза в почивка, когато пожелае. Достатъчно е шефката на кабинета му Румяна Бъчварова да отрази това в паметна записка.

Президентът Георги Първанов е най-ощетенят българин, защото за неговата отпуска никой не е помислил. Той обаче почива, докато работи. Преди дни от Слънчевото бунгало на резиденция "Евксиноград" Първанов подписа промените в Кодекса за социално осигуряване и разкритикува остро правителствената политика по отношение на бедните и социално слабите.

Янките без право на отпуск по закон

Нито един ден гарантиран платен отпуск нямат американските граждани. Законодателят в страната на неограничените възможности е оставил работодателя да прецени за колко дни отсъствие на хората си може да отдели пари. Резултатът от това е, че един от всеки четирима работници отвъд океана не ползва въобще платен отпуск.

Среднестатистическият американец се радва 9 дни годишно на ваканция със заплащане. Отделно от това в повечето компании служителите могат да отсъстват на 6 празника, без това да им се приспада от заплатите.

Сред най-привилегированите членове на обществото са американските военни. Хората на активна служба имат право на 30 дни годишен отпуск, но ако си вземат почивка от сряда до сряда, уикендът се приспада също: събота и неделя се броят за дни от платената ваканция. В България това не е така.

Американската армия не толерира натрупването на почивки - всеки войник, който има 75 дни отпуск, трябва да излезе в почивка или губи правото си. Всяка година на 1 октомври се преразглеждат всички натрупани почивни дни и който има повече от 60 дни, ги губи. Много рядко се правят изключения: най-вече за бойци от контингентите в чужбина, които по обективни причини няма как да ползват почивката си на място. Те получават шанс да трупат до 80 дни.

В Нова Зеландия плащат по-щедро, когато не работиш

Звучи невероятно, но в някои държави хората в отпуск получават по-високи надници. В Нова Зеландия например за всеки ден платена ваканция служителите получават 112% от нормалната си дневна надница, сочи проучване на Центъра за икономически и политически изследвания във Вашингтон.

Този челен опит се прилага и в Европа - в Швеция отпускът се надплаща с надница от 108%. А в Австрия 13-ата заплата се изплаща традиционно през лятото като възнаграждение за почивката, която обикновено трае около месец. Особеното е, че заплатата бонус се облага с по-нисък подоходен данък.

Има и държави, които облагодетелстват повече младите си работници напук на световната практика отпускът да расте пропорционално на стажа. Три страни в Европейския съюз толерират новопостъпилите работници - в Австрия например те получават пет работни дни бонус към полагаемата почивка. В Германия дават между един и шест дни допълнително в зависимост от възрастта на служителя.

Швейцария дава допълнително цяла седмица към лятната ваканция на младите работници. А Норвегия, обратно, подарява пак седмица, но на хората над 60 години, които все още се трудят. По-старите членки на Европейския съюз са въвели със закон изискването по-голяма част от платения отпуск да се взема наведнъж през лятото.

С награда в МВР могат да почиват до 52 дни

Държавните служители от МВР, сред които се включват и редовите полицаи, могат да получат близо 2 месеца платен отпуск годишно, ако бъдат наградени за изключителен героизъм.

Всеки постъпил във ведомството има право на 30 дни отпуск, които се увеличават с по 1 ден всяка прослужена година. Правилото обаче е, че допълнителните дни не могат да бъдат повече от 10. Отделно Законът за МВР и вътрешната нормативна база дават правото на началниците в извънредни случаи да награждават с до 50% от месечната заплата или с допълнителен платен отпуск. И тук има ограничение - не повече от 12 дни на година. Заради лимити в бюджета парични добавки към заплатата се дават много рядко, а в масовия случай наградите са в дни платен отпуск. Така един полицаи с над 10-годишен стаж, който има 40 дни отпуск и се отличи и получи максималните 12 дни награда, може за почива до 52 дни годишно. Подобни случаи обаче са изключение, практиката е отличниците да получават от 3 до 5 или 7 дни.

Втората категория служители са т. нар. лица, които имат трудови правоотношения с МВР. Такива са например секретарки, техници, монтьори и т. н. Техният платен отпуск е 30 дни годишно и не расте с годините.

От февруари - март 2010 г. в МВР действат строги графици за "чистене" на отпуски, затова към момента са изключение хората с повече от 30-40 дни за ползване. По-всяко време шефовете имат право да прекратят почивката, ако възникне извънредна ситуация.

Заглавие: **Университетите ще приемат и скъсани на матурите**

Дата: 10.08.2011 17:30

Медия: **Новинар**

Някои от най-големите университети у нас са принудени да приемат хора, които са скъсани на матурите. Това се налага поради големия брой незаети места, които остават във висшите учебни заведения след излизането на резултатите от изпитите. За целта се изчаква оповестяването на оценките от поправките на матурите, след което ще се организира допълнителен прием. На много места ще се приемат дори оценки от изпити, държани в други университети.

Подобни проблеми не са подминали и най-стария университет в България - СУ "Св. Климент Охридски". Въпреки това от администрацията са решили да не променят баловете за някои от най-престижните си специалности като "Право", "Международни отношения", "Психология" и "Публична администрация".

Всички, които са приети, могат да потвърдят желанието си да учат дадената специалност от 10 до 12 август или да се запишат за третото класиране, което излиза на 16 август.

Заглавие: **Наши студенти преминаха бизнес специализация в САЩ**

Дата: 10.08.2011 16:16

Медия: **БТВ**

30 български студенти от цялата страна преминаха интензивно обучение по предприемачество, бизнес образование и развитие на лидерски умения в продължение на пет седмици в Ню Йорк и Калифорния. Програмата "Младите лидери на България", в която те участваха през изминалия месец, е спонсорирана от фондацията "Америка за България". Според организаторите целта е да се подберат талантиви студенти в бакалавърска степен, на които се предлагат образователни стипендии и семинари в САЩ. На края на програмата те имат завършен бизнес план, с който да приложат в България това, което са научили.

В Америка българската група бе поканена да посети офиса на "Гугъл" в Ню Йорк, както и някои правителствени институции. Младите предприемачи също така се запознаха с българи, започнали свой собствен бизнес в Щатите, както и нашенци, които работят за големи компании. Основната част на програмата обаче бе присъствието на лекции в колежа "Бабсън", Ню Йорк, както и в бизнес факултета на калифорнийския университет "Бъркли" в района на Сан Франциско.

Антон Велков е един от избраните студенти, който учи в Американския университет в Благоевград. Според него най-големият плюс на американските преподаватели е интерактивността и близостта до студентите: "След всеки въпрос казваха: "Това е много добър въпрос", което мотивира хората и им дава смелост да задават нови. Нямахме тази бариера, която се изгражда с българските професори", сподели той.

Антон има идеята да използва това, което научил, за да развие свой собствен бизнес за доставка на здравословна храна до отдалечени офиси в София, около които липсват заведения за хранене. За него България е интересна държава що се отнася до предприемачество, тъй като се спъват малките и средни предприятия и е трудно да започнеш нещо ново. Това обаче не го притеснява, защото според него има много необходими пътеки, които чакат някой по-инициативен предприемач.

Голям плюс според него е фактът, че българите имат възможността да копират бизнес модели от Запада и без особени промени да ги развият успешно в България. В Щатите обаче всеки бизнес трябва да е нещо ново, защото конкуренцията е жестока.

Въпреки че е натрупал добри впечатления, Антон отбелязва, че Америка в никакъв случай не е обетованата земя, която много хора се опитват да намерят. Какви са основните разлики с България, които е открил? Ето какво казва той:

"Първо, в Америка се работи наистина много. Хората не са по кафенетата, оплаквайки се че няма работа. Работи се по минимум 8 часа на ден, без двучасови обедни почивки, без кафе-паузи по 1 час... Второто е, че хората наистина обичат работата си и осъзнават, че те са важна част от обществото. Автобусният шофьор знае, че 500 човека разчитат на него да ги закара на работа всеки ден и съвестно си изпълнява задълженията. Всеки знае какво може и какво не може. От това следва и тясната специализация на хората. Ние им се подиграваме, че не могат да

завъртят една крушка, но те са много добри специалисти в тяхната специалност. В България всеки разбира от всичко по малко, но в нищо не е наистина добър", заяви момчето.

Петя Павлова, също участник в обучението, споделя мнението, че "не всичко в Америка е толкова безоблачно и безпроблемно, както ни се струва, когато сме затънали в собствените си български неуредици". Едно от нещата, което ѝ е направило най-силно впечатление, е

колко затворени в собствения си свят са хората там

Според нея най-ценният урок, който смята да отнесе със себе си обратно в България е нагласата "да мечтаеш смело и на едро". Петя споделя, че негативната нагласа към всичко, за съжаление, е част от българския манталитет и тя го е усетила върху собствения си гръб през първите дни на програмата.

"Като българи ние много често сами си слагаме спирачки, не смеем да преследваме мечтите си,

подценяваме се и смятаме, че всяко по-смело начинание е обречено на неуспех. България има изключителни възможности за развитие, стига хората да повярват в собствените си сили. За мен българите по принцип са много идейни и предприемчиви във всекидневния си живот, което е добра предпоставка за развитие на предприемачески дух, но това, което според мен ги спира са вътрешната неувереност, както и липсата на всякаква подкрепа от страна на държавата. Сякаш в България все още не може да се "захване" идеята, че малките и средни предприятия дърпат икономиката напред и че те трябва да бъдат поощрявани, а не спъвани на всяка крачка", заяви Петя.

Студентката учи Социология в СУ и има идея за неправителствена организация. В екип с други студенти тя е изградила план за създаването на интерактивен музей-парк на открито, който да показва живота и всекидневните дейности на първите заселници по българските земи. Паркът ще има 5 различни селища - гръцко, римско, тракийско, славянско и прабългарско. Посетителите ще имат възможността лично да извършват много традиционни за онова време дейности, като да участват в ритуални танци, да яздят коне, да разглеждат типичните жилища на различните племена. Петя пояснява, че проектът е мащабен, но всички студенти в нейния екип са много "запалени" и твърдо решени да го осъществят.

НАУКА, ИНОВАЦИИ

Заглавие: **Най-големите европейски фирми, инвестиращи в научноизследователска и развойна дейност, възнамеряват да увеличат инвестициите си в иновации с 5 % годишно**

Дата: 10.08.2011 13:50

Медия: Europe.bg

Най-големите компании в ЕС, които инвестират в научноизследователска и развойна дейност (НИРД), очакват глобалните им инвестиции в тази област да нарастват с 5 % годишно от 2011 до 2013 година, съобщава Рапид. Това надвишава повече от два пъти миналогодишните предвиждания и представлява значителен подем в сравнение с 2009 година, когато се наложи тези дружества да съкратят бюджетите си за НИРД с 2,6 %. По сведения от компаниите, взели участие в проучването, средно 27 % от годишните им продажби представляват иновационни продукти, въведени на пазара през последните три години, което още веднъж показва, че иновациите са ключът към търговския успех и създаването на работни места.

Посочените данни бяха публикувани днес от Европейската комисия в шестия "Преглед на ЕС на тенденциите в областта на бизнес-инвестициите в научноизследователската и развойна дейност" ("EU Survey on R&D Investment Business Trends") - проучване на предвижданията в областта на инвестициите в НИРД на 1000 европейски компании с най-големи инвестиции в тази сфера. Отзоваха се 205 от тях, което е една представителна извадка.

Европейският комисар по въпросите на изследователската дейност, иновациите и науката Мойра Гейгън-Куин заяви: "Проучването ни радва с положителни икономически новини и дава основание за предпазлив средносрочен оптимизъм, като се има предвид, че научноизследователската и развойната дейност в сферата на бизнеса е главният двигател на устойчивото развитие и разкриването на работни места. За да постигнем обаче целите на стратегията "Европа 2020", включително увеличаването на инвестициите в НИРД в ЕС до 3 % от БВП, прогнозните инвестиции за периода 2011-2013 г. трябва да бъдат осъществени на практика. В следващите години ще е необходимо да нарастват по-бързо и частните инвестиции в НИРД, както от страна на големите компании, включени в настоящото проучване, така и от страна на малките и средните предприятия. Ще очакваме реални резултати и от инициативата "Съюз за иновации", за да стане Европа по-привлекателно място за инвестиции в НИРД".

Компаниите, взели участие в проучването, очакват техните инвестиции в НИРД в ЕС да нарастват с 3 % годишно през следващите три години. Въпреки че този процент е по-нисък от очаквания растеж в други региони на света, те предвиждат 75 % от инвестициите им в НИРД да бъдат в рамките на ЕС. Най-високият процент на увеличение на инвестициите в НИРД се очаква в Китай (25 %), в Япония (17 %), в други европейски държави (8 %), в Индия (8 %) и в

САЩ и Канада (5 %).

Тази тенденция може да се проследи в три от четири предходни проучвания и показва, че компаниите в ЕС желаят да извлекат полза от растежа в развиващите се икономики, запазвайки в центъра на ползрението си ЕС. Това се потвърждава от техните данни относно номиналния размер на инвестициите в НИРД, който се предвижда през следващите три години да се увеличи с 2,2 млрд. EUR в ЕС и с 2,7 млрд. EUR извън ЕС.

Като решаващи фактори с положително въздействие върху иновациите се посочват наличието на квалифициран персонал и публично подпомагане, като субсидии и данъчни облекчения. От значение е и сътрудничеството с други организации, например - висши учебни заведения.

Всички сектори изтъкват като отрицателен фактор разходите, свързани с правата на интелектуална собственост (ПИС), и времето, необходимо за осигуряване защитата на тези права. Това сочи колко е важно да се насърчи благоприятен за иновациите режим на ПИС - предложеният единен патент на ЕС ще бъде съществена крачка в тази посока.

През октомври 2011 година Европейската комисия ще публикува поредния "Обзор на резултатите за индустриалните инвестиции в областта на научноизследователската и развойната дейност в ЕС" ("EU Industrial R&D Investment Scoreboard") с класация на най-големите 1000 европейски и 1000 неевропейски компании-инвеститори според действителните им инвестиции в НИРД през 2010 година.